

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Alexei Paniș)

Dosarul nr. 3r-207/22

2-22010478-02-3r-30032022

DECIZIE

5 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curtii de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței de judecată

Minciuna Anatolie

Judecătorii

Negru Veronica și Palanciuc Ecaterina

Examinând recursul declarat de Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalache Corneliu și Roșca Iulia reprezentați de avocatul Fomov Nicolae împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 februarie 2022, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalache Corneliu și Roșca Iulian împotriva Parlamentului Republicii Moldova, terț Secretariatul Parlamentului, Consiliul audiovizualului privind anularea actului administrativ individual defavorabil, anularea deciziei emisă în procedură prealabilă, obligarea emiterii actelor administrative favorabile și repararea prejudiciului, Colegiul civil,-

CONSTATĂ :

Poziția instanței de fond

1. La 25 ianuarie 2022, reclamanții Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalache Corneliu și Roșca Iulian fiind reprezentați de avocatul Fomov Nicolae au depus în Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani acțiune în contencios administrativ formulată împotriva Parlamentului Republicii Moldova, terți Secretariatul Parlamentului și Consiliul Audiovizualului privind anularea Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 168 din 11 noiembrie 2018, anularea răspunsului la cererea prealabilă CEM-04 nr.188, obligarea emiterii actului administrativ privind restabilirea reclamanților în funcția de membri ai Consiliului Audiovizualului, fie a constata repunerea reclamanților în funcțiile deținute anterior, precum și repararea prejudiciului cauzat.
2. Reprezentantul pârâtului a depus cerere prin care a solicitat declararea acțiunii ca inadmisibilă, invocând că, la 10 decembrie 2021, aceași reclamanți s-au adresat cu o cerere de chemare în judecată prin care au solicitat anularea Hotărârii Parlamentului nr. 168/2021, iar prin încheierea judecătorului Melniciuc Oleg din

13 decembrie 2021, s-a dispus pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare, fiind fixată prima ședință pentru 12 ianuarie 2022.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 februarie 2022, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ inițiată de Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalache Corneliu și Roșca Iulian împotriva Parlamentului Republicii Moldova, terț Secretariatul Parlamentului, Consiliul audiovizualului privind anularea actului administrativ individual defavorabil, anularea deciziei emisă în procedură prealabilă, obligarea emiterii actelor administrative favorabile și repararea prejudiciului. S-a explicat reclamanților, că declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor reținute de instanță și specificate, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și pe aceleași temeiuri, după lichidarea lacunelor reliefate în partea motivată a încheierii.

Solicitarea recurențelor

4. La 11 martie 2022, Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalache Corneliu și Roșca Iulian au declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 februarie 2022, solicitând anularea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată.

Argumentele părților

5. În motivarea recursului declarat, recurenții au indicat că, la 11 noiembrie 2021, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 168 privind respingerea raportului de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020. Nefiind de acord cu actul emis, la 10 decembrie 2021, a fost depusă cerere de chemare în judecată privind contestarea actului administrativ, acțiunea fiind în examinare la judecătorul Melniciuc Oleg.
6. Indică că, tot la 10 decembrie 2021, recurenții au depus cerere prealabilă, care a fost respinsă prin scrisoarea CEM-04 nr. 188 din 24 decembrie 2021, motive pentru care, aceștia au depus prezenta acțiune.
7. Invocă că, având în vedere, că la etapa ședințelor de judecată la judecătorul Melniciuc Oleg acțiunea intentată ulterior încă nu a fost pusă pe rol, nu a fost ridicat subiectul privind eventuala conexare a acțiunilor, prin prisma art. 195 Codul administrativ și art. 187 Codul de procedură civilă.

8. Susțin că, cererea reprezentantului Parlamentului cu privire la declararea acțiunii ca inadmisibilă, nu poate fi admisă, din considerentul, că acțiunea pendinte a fost intentată cu respectarea căii prealabile, în comparație cu acțiunea aflată în examinare la judecătorul Oleg Melniciuc, fapt care poate fi invocat ca alt temei de inadmisibilitate.
9. Insistă că, cu toate că acțiunile intentate vizează hotărârea Parlamentului nr. 168/20212, acțiunile au fost intentate în mod diferit, fiind contestate și diferite acte, în cadrul acțiunii pendinte fiind solicitată și anularea deciziei emisă în procedură prealabilă, dar și obligarea emiterii actului administrativ.
10. Prin urmare, recurenții invocă că, la caz nu sunt întrunite circumstanțele de la art. 207 alin. (2) lit. c) Codul administrativ, iar încheierea primei instanțe este neîntemeiată.

Aprecierea instanței de recurs

11. Analizând argumentele expuse în cererea de recurs în raport cu probatoriul administrat la dosarul cauzei și legislația pertinentă aplicabilă speței, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide asupra necesității admiterii recursului și anulării încheierii contestate, pentru următoarele considerente.
12. Potrivit art. 241 Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătorești nici o cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.
13. Conform art. 242 Codul administrative, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

14. Conform art. 243 alin. (2) Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.
15. Colegiul civil nu a identificat necesitatea prezenței participanților la proces, astfel că examinarea cauzei în ordine de recurs s-a efectuat în lipsa lor, în baza argumentelor cererii de recurs, poziției reflectate în referință și a materialelor cauzei, respectând normele procesuale aplicabile judecării cauzei în ordine de recurs.
16. În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. c) Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: c) anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.
17. Prin înscrisurile cauzei se confirmă, că prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 168/2021, s-a respins Raportul de activitate al Consiliului Audiovizualului pe anul 2020, fiind statuat, că la data intrării în vigoare a hotărârii, membrii Consiliului Audiovizualului vor fi demși de drept (f. d. 11).
18. Nefiind de acord cu actul administrativ respectiv, pe 10 decembrie 2021, Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalachi Corneliu și Roșca Iulian au depus cerere prealabilă prin care au solicitat anularea hotărârii, restabilirea în funcția de membri ai Consiliului Audiovizualului, cu achitarea salariului și a drepturilor salariale pentru absență forțată de la muncă (f. d. 12 - 13).
19. Concomitent, s-a stabilit că, la 10 decembrie 2021, Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalachi Corneliu și Roșca Iulian au depus în Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani cerere de chemare în judecată formulată împotriva Parlamentului Republicii Moldova cu privire la anularea Hotărârii Parlamentului nr. 168/2021, restabilirea în funcție și încasarea venitului ratat pentru absență forțată de la muncă (f. d. 39 - 49).
20. S-a stabilit, că prin decizia / răspunsul Parlamentului Republicii Moldova CEM-04 nr. 188 din 24 decembrie 2021, s-a concluzionat asupra lipsei argumentelor de fond și de drept ce ar impune abrogarea Hotărârii Parlamentului nr. 168/2021 (f. d. 14 - 15).
21. Astfel, Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalachi Corneliu și Roșca Iulian au promovat în instanța de contencios administrativ o acțiune prin care au solicitat anularea Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 168 din 11 noiembrie 2018, anularea răspunsului la cererea prealabilă CEM-04 nr.188, obligarea emiterii actului administrativ privind restabilirea reclamanților în funcția

de membri ai Consiliului Audiovizualului, fie a constata repunerea reclamanților în funcțiile deținute anterior, precum și repararea prejudiciului cauzat.

22. Examinând admisibilitatea acțiunii, instanța de fond a constatat că aceasta este inadmisibilă, declarând-o ca atare prin încheierea prin 21 februarie 2022.
23. Instanța de recurs, stabilind starea de fapt și de drept, verificând în raport cu prevederile cadrului legal pertinent legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, constată că aceasta este neîntemeiată, din următoarele considerente.
24. Colegiul enunță că, pentru a pune în mișcare o acțiune în judecată, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor exigențe precum ar fi respectarea procedurii prealabile, competenței jurisdicționale, existența împuternicirilor și a capacității procesuale etc.
25. Instituirea exigențelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condițiile legii, ci exclusiv instaurarea unui ordinii juridice indispensabile circuitului constituțional prevăzut în art. 20 din Constituție, prevenindu-se, astfel, abuzurile și asigurându-se protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți.
26. Astfel, sub aspect procesual, accesul liber la justiție se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acțiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept.
27. Dispozițiile legale citate mai sus inter alia instituie pentru testul de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ, inclusiv pentru acțiunea în contestare, revendicarea unui drept propriu vătămat și una din formele activității administrative.
28. Or, în esență, scopul acțiunii în contestare constă în anularea unui act administrativ care, prin acțiunea sa, aduce o atingere ilegală unui drept subiectiv concret recunoscut de lege unei anumite persoane.
29. Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.
30. În accepțiunea art. 39 alin. (1) și (2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin

nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

31. Potrivit art. 207 alin. (1), (2) lit. c) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept.
32. Din sensul normei legale enunțate, derivă că, o acțiune este declarată inadmisibilă în baza temeiului specificat la lit. c) alin. (2) art. 207 Cod administrativ, doar în cazul în care sunt întrunite 3 condiții, (i) existența aceleiași acțiuni și între aceleași părți, (ii) cu același obiect și (iii) pe aceleași temeuri.
33. La caz, analizând pretențiile formulate prin acțiunea în contencios administrativ depusă la 10 decembrie 2021 (f.d.39-49) și pretențiile formulate prin prezenta acțiune, Colegiul constată neîntrunirea celor 3 condiții, or, obiectul prezentului proces, parțial este distinct de obiectul acțiunii anterioare, reclamantii formulând și solicitări caracteristice unei acțiuni în obligare.
34. Totodată, se reține că, la examinarea incidenței temeiului specificat la lit. c) alin. (2) art. 207 Cod administrativ, fondul urma să verifice dacă temeiurile invocate în prezenta acțiune și temeiurile invocate în acțiunea depusă pe 10 decembrie 2021, sunt similare, obligație ce a fost neglijată de prima instanță.
35. În aceste condiții, se impune concluzia certă, că fondul nu a determinat tipul acțiunii depuse de Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalachi Corneliu și Roșca Iulian, nu a intrat în esența litigiului, nu a analizat temeiurile invocate în prezenta acțiune și cele invocate în acțiunea anterior, și a declarat acțiunea ca inadmisibilă în mod nejustificat.
36. Avînd în vedere că soluția fondului a fost adoptată cu derogări procedurale, care nu pot fi înlăturate la judecarea cauzei în ordine de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalachi Corneliu și Roșca Iulian și a anula încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 februarie 2022.
37. Conducîndu-se de prevederile art. 243, 258 din Codul Administrativ al RM, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE :

Se admite recursul declarat de Ursu-Antoci Ala, Buraga Tatiana, Manole Larisa, Mihalache Corneliu și Roșca Iulia reprezentați de avocatul Fomov Nicolae și se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 21 februarie 2022.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Minciuna Anatolie

Judecător

Negru Veronica

Judecător

Palanciuc Ecaterina